T.C.
İstanbul
YENİ YÜZYIL
ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU

TIBBİ GÖRÜNTÜLEME TEKNİKLERİ PROGRAMI

2026–2027 Güz Yarıyılı

ÇEVRE VE SOSYAL SORUMLULUK			**SHMY160**
3 AKTS	2026–2027 Güz	Ön Lisans	SEÇMELİ
2 s/hafta	Teorik: 2 s/hafta	Uygulama: 0 s/hafta	Türkçe
Dersin Öğretim Elemanı: Öğr. Gör. Dr. Ebru Uysal **ebru.uysal@yeniyuzyil.edu.tr**			
Ders Gün ve Saatleri: Çarşamba 9:30-11:20			

Dersin Genel Amacı: Çevresel sorunları insan sağlığı, sürdürülebilirlik ve toplumsal sorumlulukla ilişkilendirmek; Tıbbi Görüntüleme Teknikleri öğrencilerinin günlük ve mesleki yaşamlarında çevreye duyarlı kararlar geliştirmelerini, görüntüleme hizmetlerinde kaynak kullanımı, atıklar, erişilebilirlik ve iletişim konularını değerlendirmelerini ve etik bir sosyal sorumluluk projesi hazırlamalarını sağlamaktır.

Dersin Çıktıları ve Alt Beceriler:

Bu dersin sonunda öğrenciler;

1. ÖÇ1. Çevrenin doğal, yapılı ve sosyal boyutlarını açıklar.
2. ÖÇ2. Ekosistem, biyolojik çeşitlilik, kirlilik, atık yönetimi ve iklim kavramlarını ilişkilendirir.
3. ÖÇ3. Tüketim alışkanlıklarını, karbon ayak izini ve kaynak kullanımını değerlendirir.
4. ÖÇ4. Çevresel sorunları ve görüntüleme hizmetlerine erişimi sağlık ve hakkaniyet açısından yorumlar.
5. ÖÇ5. Gözlem, varsayım ve bilimsel kanıtı; faaliyet, çıktı, sonuç ve etkiyi ayırt eder.
6. ÖÇ6. Tıbbi görüntüleme hizmetleri veya toplum sağlığıyla ilişkili, güvenli ve etik bir sosyal sorumluluk projesi planlar.
7. ÖÇ7. Kaynakları doğru göstererek proje raporu, somut ürün ve sunum hazırlar.
8. ÖÇ8. Ekip çalışmasındaki bireysel katkısını ve proje sonuçlarını değerlendirir.

Öğretim Yöntem ve Teknikleri: Etkileşimli anlatım, görsel sunum, WALL·E üzerinden tartışma, vaka çözümleme, güvenli çevre gözlemi, bireysel ödevler, grup projesi, akran geri bildirimi ve öğrenci sunumları.

Önkoşul: Yok

Temel Kaynaklar:

Uysal, E. (2026). *Çevre ve sosyal sorumluluk ders notları ve proje hazırlama rehberi* [Yayımlanmamış ders notları]. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi.

Yardımcı Kaynaklar:

Öğretim elemanının hazırladığı ders sunumları, örnek olaylar ve proje yönergeleri ile ders kapsamında önerilen akademik yayınlar ve resmî kurum kaynakları.

Dersin İçeriği:

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK SAYFALARI

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Çevre ve sosyal sorumluluğa giriş	WALL·E filmi ve sahne notları; ödev 1 verilir.

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
2	Tüketim kültürü, sürdürülebilirlik ve WALL·E; karbon ayak izi	WALL·E ödevi teslim edilir.
3	Ekosistemler ve biyolojik çeşitlilik	Çevre gözlemi için sorun seçilir.
4	Hava, su ve toprak kirliliği Görüntüleme birimlerinin çevresel etkileri üzerine vaka tartışması.	Gözlem raporu yönergesi; 3–5 kişilik gruplar kurulur.
5	Atık yönetimi ve döngüsel ekonomi Tıbbi ve evsel atık ayrımı; görüntüleme birimlerinden örnekler.	Çevre gözlem raporu teslimi; proje kapsamı belirlenir.
6	Sağlık hizmetlerinde çevresel sorumluluk Görüntüleme birimlerinde malzeme, enerji kullanımı ve çevresel sorumluluk.	1–2 sayfalık proje önerisi teslim edilir.
7	İklim değişikliği ve sağlık	Yedi günlük tüketim günlüğüne başlanır.
8	Proje önerisini geliştirme ve ara rapor	2–3 sayfalık ara rapor teslim edilir.
9	Su, enerji ve gıda sorumluluğu	Tüketim günlüğü ve 300–400 kelimelik değerlendirme teslimi.
10	Çevresel adalet ve sosyal eşitsizlik Görüntüleme hizmetlerine erişim ve kapsayıcı iletişim.	Sosyal sorumluluk vaka analizi verilir.
11	Gönüllülük, etik ve toplumsal katılım Hasta mahremiyeti ve etik gönüllülük.	Vaka analizi teslimi; proje ürününün etik kontrolü.
12	Çevre iletişimi, proje değerlendirmesi ve raporlama Görüntüleme hizmetleri için anlaşılır çevre ve sağlık iletişimi.	Son rapor ve sunum taslağı; kaynakça kontrolü.
13	Proje sunumları I	Sunum yapan grupların son rapor, ürün ve sunum teslimi.
14	Proje sunumları II ve genel değerlendirme	Kalan grup dosyaları ve bireysel öz değerlendirme teslimi.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI	SAYISI	KATKI PAYI
WALL·E ödevi	1	%5
Çevre gözlem raporu	1	%5
Tüketim günlüğü	1	%5
Sosyal sorumluluk vaka analizi	1	%5
Proje önerisi	1	%5
Ara rapor	1	%15
Son rapor ve ürün	1	%40
Proje sunumu	1	%15
Bireysel katkı ve öz değerlendirme	1	%5
TOPLAM		%100

DERSİN ÖĞRENİM ÇIKTILARININ PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE İLİŞKİSİ

	Program Yeterlilikleri / Çıktıları	*Katkı Düzeyi				
		1	**2**	**3**	**4**	**5**
1	Görüntüleme hizmetlerinde çevre ve toplum sağlığına duyarlılık (ÖÇ1–4)					x
2	Mesleki bilgiyi güvenilir kaynaklarla değerlendirme (ÖÇ5, ÖÇ7)				x	
3	Hasta hakları, mahremiyet ve sosyal sorumluluk (ÖÇ4, ÖÇ6)					x
4	Sağlık ekibiyle iş birliği ve hasta iletişimi (ÖÇ6–8)				x	
5	Mesleki bilgilendirmede yazılı, sözlü ve dijital iletişim (ÖÇ7)				x	
6	Yaşam boyu öğrenme ve mesleki öz değerlendirme (ÖÇ3, ÖÇ8)				x	

*1 en düşük, 2 düşük, 3 orta, 4 yüksek, 5 en yüksek. İlişkilendirme dersin mesleki katkısını gösterir; resmî program çıktıları güncel OBS kayıtlarıyla eşleştirilmelidir.

AKTS (İŞ YÜKÜ TABLOSU)

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yükü
Ders süresi	14	2	28
Sınıf dışı çalışma ve ön hazırlık	14	1	14
WALL·E ödevi	1	3	3
Çevre gözlem raporu	1	4	4
Tüketim günlüğü ve değerlendirme	1	4	4
Sosyal sorumluluk vaka analizi	1	3	3
Proje önerisi hazırlama	1	4	4
Ara rapor hazırlama	1	6	6
Son rapor ve ürün hazırlama	1	16	16
Sunum hazırlama	1	6	6
Bireysel katkı ve öz değerlendirme	1	2	2
TOPLAM			90

Toplam iş yükü: 90 saat / 30 = 3 AKTS. Kesin ders ve sınav takvimi ile resmî program yeterlilikleri güncel OBS kayıtları esas alınarak uygulanır.